

لازم شود هیئت وزرای از مشاور مجلس اطلاع بدهند صحیح است و یا نکه هو کار است البتہ هروقت اردوان تشکیل شود لابد مخارج لازم دارد می دانید که هیچیک از وزارت خانه هم امروز بودجه ~~نهایت~~ در تحقیق نظر ندارد پس لابد بجهة مخارج تهیه فشون باید به مجلس اطلاع بدهند که تصویب نمایند چند روز قبل هم در باب مصارف لازم غوق العاده گفتگو شد که در وقت لزوم مجلس اطلاع داده شود در آینصورت مجلس لزوم آنرا اطلاع حاصل خواهد کرد .

آقامیرزا فضیلعلی آقا - این مطلبی را که انجمنها نوشته اند صحیح است مدتی است که جمعی از وکلا هم در این صدد بودند که همین هنوان را بگفتند اختشاش درهم چاهست و فشون مسلم لازم است و چرا نکه باید در مرکز یک عدد قشونی تهیه شود که در موقع لزوم بدون ذهن با اطراف فرستاده شود چاره نیست و اینکه گفته شود که سرمایست صحیح نیست .

رئیس وزرا - مجدد اعرض میکنم که در باب مالیات امساله برای وصول مالیات خیلی دچار اشکال شده و چندانی از مالیات هم وصول نشده در باب فشون هم نگفتم لازم نیست البتہ باید تهیه شود ولی قبل از وقت هم باید منجید و فرمید که چه قدر و چه طور لازم است و روی کافند آورد تا معلوم شود .

آقامیرزا فضیلعلی آقا - آنچه بول هم امروز موکول است بتهیه یک قشونی که در یک جا مهیا نموده و تشکیل این اردو را به طریقی هست باید تهیه نمود و امروزه از برای وصول مالیات هم چر این چاره نیست .

حاجی معین التجار - اردو لازم است ولی اینکه در طهران باشد بلکه باید در حدودات مثل کردستان و فارس و خراسان باشد این اندازه از فشون را هم حرکت دادن فی الواقعه تشکیل اردو نیست کمپیون هم مکرر این مطلب را تصویب و رای داد حالا تکرار مذاکره آن می شود هلت آن را نهی داشم این را یک مرتبه در کمپیون بادر مجلس عمومی گفتگو کرده تمام نمایند آیا از برای خراسان با آن ترتیب یا فارس وغیر آن فشون لازم نیست همچنین آذربایجان اگر چه حالا سرمایست و مسکن نیست اردو زده شود اما باید حالا فکر کرد بتعیینه بندم امروزه از هر چیزی لازم نیست است که یک قوه مجریه با اطراف فرستاده شود و یک عدد هم در اینجا مهیا شود که مجل اطهیان مجلس و

در روز این مذاکره می‌گذرد .
حاجی سید نصرالله - این مطالبه مهم
است ولی فعلاً موضوع بحث لایحه انجمنها است که
باید جواب داد .
رئیس وزراء در کارها تعویق و تأخیر
نشده سپهبدار برای استقرار آباد رفته فوج هم نهیمه
شده از پرای فارس همین طور پس تأخیر و تعویق
نهاده اقدام شده و می‌شود .
آقامیرزا ابوالحسن خان - با کلمه
درجواب انجمنها نوشته شده بود که اقدامات مجددانه
خواهد بود خوب است این هم افزوده شود که وزرا
در استقرار از نظم و امنیت بهر طور که صلاح بدانند عاجلاً
اقدام خواهند نمود .
رئیس - صحیح است نوشته شود .

کنون منتشر نشده بعض آن اشخاص بود که آنها اند
یک آندازه علاوه بر این کوچک وقت شاهزاده که
اگر تا چند روز دیگر داده نشود آسامی آنها در روز
نامه ثبت بشود.

آقای حاج امام جمعه - آن مطلبی که در آن
در جواب انجمنها نوشته بودید در خصوص تشکیل
ازدواج این مطلب در مجلس وزرا صحبت نشده باشد.
رئیس - نه صحبتی نشده بود انجمنها اخواستند.

آقای حاج امام جمعه - از قرار آن لایه
چنین معلوم بیشود که وعده داده بودند به
تشکیل اردو.

رئیس - مقصود شان تشکیل اردو فعلا
نیست بلکه صلاح اندیشی به عنوان استقرار اضطراری
آقامیرزا ابوالحسن خان - تشکیل اردو
با هیئت وزرا است هر وقت صلاح دیدند تشکیل می خود
وما باید سبب ازوم آنرا از ابدان چهارم.

آقامیرزا محمد خواصی - مقصود
انجمنها اظهار امتنان از اقدامات وزرا است و خواسته آنند
که در باب نظم هم اقدامات بکنند.

آقاسید حسن تقی زاده - مقصود شان این
است که از برای چند سیاه پهاد ریک عده پعنوان حفظ
و حراست لازم است اما از برای شهر باین بزرگی
هیچ نیمه در تنظیم و نامین آن نمی شود و حال آن که
از همه جا مشوش تر است حالا جواب این مطلب با
هشت وزرا است که چه اقدامی کرده اند والا ملت

سکه یولیکه هقر رخنه بود شاهزادگان و سایر امراه
و اعیان بدینه و جناب رئیس وصول آنرا بهده گرفته
اند ولز فرار حلوم بعضی خدایه اند یا آنکه تهمت
دیگر خودشان تمام دریافت فرمایند پا آنکه بهده
انجمنها محوال فرمایند تا آنها بگیرند آن دوقفره
که راجع به کلای عظام است یعنی وصول امارات
است که موکول تشکیل اردو هائی غوری است
کویا هر چهلی تصویب کند که هفتاد هزار نومان
دا آذ برای وصول یانزده کرور بایست مصرف کرد
هر ض سیم شهر طهران چند چهادر نشین
مشتمل و حاکم لازم دارد خلل که حاکم مقتصدی
نیست و قرار دلیل و دلیل نظمیه از هده برسیابد یا
موجیاب امنیت را فراهم فرمایند یا با انجمنها محوال
دلخواه تا خودشان حفظ و حراست خود را بگشته
چو این سه مطلب را مردم فرمایند و الا
الجهنها در اینجا هستند تا هفتادم در این مسائل بشود
جواین از طرف مجلس پانجهانی های محترم نوشته هده
بود قرائت شد فریب باعین مضمون عدم انجمنهای
محترم همچشم و کلای عظام از غیر تمدنی و معاونت
و همراهی شما در پیشرفت مشروطت و تحمل زحمات
که شب و روز متهم شد کمال امتنان را دارند در باب
وجوه شاهزادگان و امراء بهده مجلس است که باید
وصول کند در این باب حاجت بزحمت آن برادران
نیست در خصوص تشکیل اردوهم وزرا حاضر شده اند
که در این باب گفتگو شود با این ترتیب حاجت نیست
که در این هرای سرد انجمنهای محترم در مسجد

سپهسالار متحصّن شوند در امتحان شهر و حفظ آنهم اقدامات شده و میشود (همه تصدیق کردهند که خوب است) .

رئیس - این انجمنها همه کمال همراهی را در اساس مشروطیت واجرای قوانین از میرای خود دارند باید کمال امتحان را از آنها حاصل نمود (همه اظهار تشکر و امتحان کردند) .

آقاسیلستلیمیقی - ما از این وعده ها خیلی بعلت داده ایم حالا بازیم این وعده کدداده میشود مشجزاً وذا بو عده خواهد شد یا خیر؟ وزرا اقدام فوری مینمایند یانه ؟

آقاسید حسن تقی زاده - سواد جوانی که با انجمنها نوشته شده بود صحیح است ولی در فقره بول که راجع به مجلس است خوب است آن را در کافند علیه خده بتو پسید زیرا باید دانست این را تمام اهل مجلس تصویب مینمایند که این ذهن خود رئیس باشد یانه ؟

رئیس - بنی خادم من متحمل مقدمات اینها هم داده و ایند امیدواریم وصول شود .

و کلیل التجار - این وجهی را که این اشخاص داده اند کویا تمام ملت و بلکه اکثر و کلام ندانند که چه قدر است و کی چه اندازه داده است و کی نداده است این نکته فوت شده گه صورت آن باید در روزنامه درج شود تاهم کس بداند و بلکه از آن زمانی که هر اموی ناپیش باز نباشد این نوشته شود و نیز اشخاصی که نداده اند معلوم شود تاملت از اشخاصی که هر اموی کردند اند اظهار امتنان کفند .

رئیس - بلی این مسئله صحیح است که اکثر فردانند چه قدر و چه اشخاصی داده اند این که تا

منتظر جواب هستیم که یکنفر وزیر کموفیر دربار باشد باید مشمولیت اجزای دربار را در عهد پسگرد و آنچه دنبه شود از چشم آن وزیر دنبه شود حالا بایست جواب آزادیابورند و این مسئله لازم است.

آقامیرزا فضلعلی آقلا در ضمن مذاکرات مجلس گفته شد که ملت با تمام خوشن حاضر است برای اجرای این قانون ولی عرض میکنم که ملت با تمام خوشن حاضر خواهد بود برای کارهای عمده و اینکوئه جزئیات را باندک حرکتی رفع خواهد کرد.

وکیل الرعایا - آنها نیکه پائزده کرودمیرند کجا هستند که باما طرف شوند فردا باید آنها هم حاضر شوند تامیلوم شود در صورت اینکه نیست و نبوده پس باید تمام را مابغوریم و هیچ نهیم.

رئیس - حال حاجت باین گفتگوهای بیست.

آقامیرزا محمد جعفر - تلکراف شیراز را بخوانید آخرین اقدامی در باب فارس بشود (تلکراف فارس قرائت شد فریب باین مضمون بتوسط حجه) -

الاسلام آقامیرزا جعفر زید اقبال خدمت و کلای عظام مکرر در اصلاح امورات تاکید فرموده اند آنچه لازم بود اقدام شده است حالا بنام بداغی آورده اند آنچه میدانم میگویم تا حال آنچه عرض شده از روی بی غرضی و بعض رضای خدا بوده متخصصین تلکرافخانه بیک اندازه نهایح مرافق کوش میدهند ولی معتمد دیوان و تبعه او حرف مرافق قبول نمیکنند و سوریعاً معتمد دیوان بمن گفت اکتفوام و پسرانش اند

ولی آنها باید جلوگیری کنند و حال آنکه آنها هم هر لفج من هستند و دست خودوا روی هم گذاشت اغتشاش میکنند ما هم مجبوراً بقوه ملی جلوگیری خواهیم کرد.

حاج لمام جمعه - بندم عرض می کنم آنچه زی که امسال لزین مملکت گرفته بیشود غیر لزآن چیزی است که سالهای پیش گرفته بشد تا حال همیشه بطور فیوض مرضی گرفته بشد و بطور غیر مرضی هم خرج بشد تمام علمای ما میدانند که حفظ اسلام لازم است بدینجهت لازم دانستند که وجهی گرفته شود بجهة حفظ مملکت وقتی که لزین طور شد و چیزی که گرفته بشود لزی روی عشر یا زیادتر باید برای حفظ مملکت مصرف شود نه آنطور که سابق رفتار میگردد اگر مردم این را بدانند هرگز بجهة از این پول نخواهند خواست.

آقامیرزا محمد مود - آقای تقی زاده گفتند که هر طور بیوتات سابق میگرفت حالا هم بگیرد این ترتیب صحیح نیست بعلت اینکه مثلاً طوله در سابق چقدر هلیق میگرفت و حال آنکه آنقدر اسب نداشت همین فاطر خانه علیق پانصد فاطر میگرفت و حال آنکه اینقدر نبود یا اینکه بود و باجاره مبداد هر وقت دولت مال میخواست باید اجاره بدهند حالا باید رئیس بیوتات در این بابها دقت کند که بمصارف لازمه برسد.

رئیس - کاری باین حرقه انداریم مجلس رأی شود که بجهه اندازه کار کمیسیون از روی صحت مذاکره نمایند ولی از بابت اینکه بتمام مردم معلوم داده و مواجب مینمایند کرده برای دستگاه سلطنتی و

بامن مادرس ملتفت نادینار اخیر مال خودرا در این راه خرج خواهم کرد فراینصورت داعی په کنم دولت هم از اینقرار این مملکت را بخداها گذاشته (ابراهیم شریف)

آقا سید محمد جعفر آن تذکر را مذکور هم خوانده شود .

آقامیرزا این مطلب را مذکور هم خوانده مجلس را پفرهایند تذکر اف و غیره هر چه میر خد ملاحظه شود و هر کدام بصلاح است اجلزه بدهند که فرانت شود .

آقا سید محمد جعفر پس هر ا در طایپ او ایع و تذکر افات این مطلب را پست نمی شود .

آقامیرزا این مطلب را مذکور همیست طور پست بصلاح دیده پس است .

اسدالله میرزا حال که آدم مذکور علامه الدوام میر فتنه تذکر اف خانه که دستور امنیت فارس را بدهند دیگر حاجت باین مذاکرات نیست .

(مجلس ختم شد)

و گول التجار . قوه مجریه باید اجرها نماید و مشروطه خواه مستیم باید بدانند که مملکتی

نهاده باشد و موصیع داده شود اما معموم میگویند اینها بهانه است و میخواهند آشوب نمایند و ما هم که اینجا نشسته ایم قوه فهریه نداریم ولی بخود اینجا نشسته ایم با قوه ملیت اینجا نشسته ایم حالا برفرض بیک کرور الواطداشر از جمیع شوند و میخواهند شرارت کشند و حال آنکه این اندازه هم نمیشوند خود ملت رفع آنها را بخوبی خواهد نمود لاما در پاب پیو تات او لا همه میدانید که پادشاه را حقوق در مقابل خدمت میدهند و چندین فرض نشود که این بیک کو و ریشه داده شده است چریمه است که فقط مختهبری را خرج کرده باقی برای ذخیره بماند و اجزا های پیو تات ای پاشوند بلکه کفته شد این سه قلم موضوع شود الباقی همان بیک کرور است که پلرمال به پیو تات داده شده و امسال هم پایه داده شود والا بازم بگویم که مخارج شخصی بیک نفر بیشتر از دوازده هزار تومان نیست .

آقامیرزا ابوالحسن خان منشاء این فتنه ما همین رجال ما هستند که قسم هم میخورند که ما مشروطه خواه مستیم باید بدانند که مملکتی

که دارای چند میلیون مالی است این قدر موافی
و حقوق نباید بدهد صدر اعظم را بون بقدر آینهها
موافق ندارد سردار های آنها چهار هزار تومان
موافق دارد ولی در این جایگزین مسخونی سه هزار
تومان میبرد پس آنها که قسم خودده لند نباید
بگویند که ما خیر خواه ملتیم .
رئیس - آنچه در این باب باید مذکور
شود شد این مملکت دیگر بطور فقری باستبداد
برخواهد گشت تمام این ملت هم شاه پرستند چنانچه
بعد از شربت فرمائی اهلیحضرت ب مجلس مردم بجه
نوع اظهار بشاشت میگردند و آن تلاش را از تبریک
و نهادیت که از ولایات آمد و آن سوروجشی که در
ولایات از این نعمت عظیمی برپا کردند مقصود این
است که ملت ایران شاه پرست است ولی از حقوق خود
هم دست برخواهد داشت حالا یک اتفاقی شده
آقا سید حسن تقی زاده - من بعکس می
کویم ما با آنها فی که قسم خودده اند اطمینان داریم

۱۴۲۸ میر ۲۴

روزنامه رسمی گشور شاهنشاہی ایران

三

جز بسطالله همان دفاتر واوراق که تاریخ تذریجی
خرابی‌های مملکت نعمت میسر بست این اختلال و
خرابی از اواخر عهد سلطنت اعلیٰ پیغمبر فردوس
مرتب نگشته بین الدین شاه شهید نورالله مظیجه، و بعد
از وفات مرحوم میرزا یوسف مستوفی الممالک صدر
اعظم شروع شد و تازمان رحلت آن شاهنشاه باشکوه
تذریج متراوید حرکت کرده بعد از آنطوری مابین
باشند ارشاد در عرض ده سال باضافه چند کروز بر
هایدات کمرک و سایر اجرات دولت و کسر مبالغی
خطیر از مخارج سابقه سلطنت و بدون صرف یک
دینار در راه ترقی و سعادت مملکت در اول ذملن مشروطیت
که تصویب بودجه و تعديل مالیه بهده مجلس شورای
ملی معقول شد بودجه مملکت مختوم بچند حکم کروز
کسر و ذمه دولت مرهون شده کروز فرض خارجه
و داخله وجوه بعضی امتیازات و اجرات تاچند سال
بعد بعنوان مساعدة در ریافت و قسمتی از حقوق سنواتی
و تقریباً تمام مخارجات یونت نیل بر ذمه دولت باقی و
مزاحمت طالبه آنها برای اشتغال وقت و صرف توجه اعضاء
کمیسیون از شروع باصلاحات اساسی کافی بود.
و این که مالیات یونت نیل دولت صرف کدام محل شده و
حقوق ارباب حقوق چرا رسیده و بعضی وجوهات
نقدي سنوات بعد که بهای تجدید امتیازات خانه
برند از دریافت شده و دست قدرت مملکت را تاسالیان
در از بسته است بکدام صرف رسیده و کجا رفته
از مسائل لامحل و از اطلاع ارباب حل و هقد نیز
خارج بوده است بالجمله بودجه دولت در چنین
صورت حیرت انکیز از طرف مجلس مقدس شورای
ملی بکمیسیون مالیه تفویض شد که در جرح و تعديل آن
صرف مقدرت نماید بدیهی است در چنین حالتی اکثر
اعضاء کمیسیون یک بازه در مقام چاره همه مشکلات بر
می آمدند باصلاح هیچیک موفق نشد و نراجم خجالات
 مختلف مانع اجرای مقصود می شد پس تصویب کردند
که بدوا با صلاحی که اهم از سایر اصلاحات است اقدام
کشند و مصمم شدند که عجالة از همه اسننه نراصلاح کسر
حاله بودجه و تعديل بیزان جمع و خرج اهتمام کشند که
دوام کسر بودجه بیش از این منشأ خرابی یا مستلزم توسل
با ستقرار چند شود برای حصول این مقصود
کمیسیون از تحصیل سورتهای دفتری و نیت دستور
العملهای ولایات بودجه رکاب و سایر متصرفات آنها
تاکثیر بودو با لضروره بتحصیل واستنساخ سورتهای
مذبوره اقدام نمود.

داین موقع لازم است حسن معاهدت و مراجعت مجددانه
جناب ناصرالملک که تقریباً در تمام مدت اشتغال
کمیسیون وزیر مالیه دولت بودند خاطر نشان هموم
و کلای محترم بشود که در تمام مدت مذبوره از توهیه
تبت ها و صورتها و سایر اسباب کار کمیسیون وهم
چنین دردادن توضیحات کافیه دقیقه فروکدار نگردد
و مذتها درجه هر اهلی و مساعدت در پیشرفت حکمار
کمیسیون از طرف ایشان بمنقول شد بالجمله بعد از
حاضر شدن صورتها کمیسیون مالیه برای این که
بمقصود مذتکی به بررسی باهمه ضيق فرمود و اتفاقاً
وصول دایصال مالیات و حقوق وغیره در هر دو شعبه
بودجه با معان نظر مجبور شدهم در جمع وهم در خرج
اما در شبه جمع چون مشکلات حاضر مملکت اقتضا
نداشت که عجالة از طریق مالیات تازه بر اضافه جمع
وارد شود واقعیه و میزی علمی هم که در مجلس مقدس
تصویب شده بود عابده احوال نمی شد بهتر دانست که
اصلاحات جمع را در سه فقره همه مقصود دارد

لایحه گمیزیون مالیه که در مجلس
روز بیکه خلاصه بودجه مالیه را
راپورت دادند فرائت شد

قوت و ضعف بلکه حیات و ممات هر
جستیقاً با اوضاع مالیه آن ملت مناسب است
ازین قضیه مسلمه هرچند ذرا عصر قدمیه نیز مخصوص
مقابلی عالم بوده مثل امروز داخل بدبیهات او
و معلومات عمومیه نشده بود زیرا در قرون س
چون احتیاجات محدود و روابط تجاری محدود
بود جذر و مدل مالیه در داخل هر مملکت مخصوص
فقروغوت ملل چندان منشاء اثرات بین الملل
نمیشود رفتارهای مقتضیات تهدی احتیاجات را از
سکنای ملل خارج شکرده ترقی احتیاجات مو
انکشافات جدیده و آن انکشافات موجب اخترام
بدبیه شد و تعدد اختراعات موجود اعتمده متعدد
و فور امتعه مستلزم تبادل محصولات صنعتی گردید
و بالاخره از این کشاورزی ضروریات و تقابل احتیاج
بعضی از ملل بشرط فوق العاده نایل و پرخی
فوق العاده نازل شدند سلاسل استقلال مالیه
بدست قدرت آغذیا افتقاد بقیه که امروز مقام
پولیتیکی تمام بکسرت مالیه و تجارت و امثال آن
ملبس و باین عنوان مشرع و مقدس عالمگیری
جهان یعنی است پس هر ملتی که در بزمگه جهان
دعوی حیات دارد لازماً امور مالیه خود ناچار
باین چاره واحد می تواند وسائل استخلاص خود
هم در موقع جنک وهم در ایام صلح قائم
بدبغشهانه در عرض مدت استبداد طول غفلت و
جهل مباشرین امور ملت ایران را پیشترین
فلاکت مشرف بهلاکت رسانید و مالیه مملکت
پیده شدن وضعی که تصور نمود ایصال داد
دولت قدیم ایران که در السنه و افواه بفرار
آسیا موسوم بود باهله و سمعت خاک و حسن مو
چه راهیانی و مزایای خاصه طبیعی و انتقال از جنوب
و شمال بدریا فقط پائزده شکرور هایدات دارد
در مقابل این قدر قلیل که بایدات هیچ یک
دولت متعدده قیاس پذیر نبست گرفتار متجاوز
بیست و یک کرور مخارج استمراری و فوق العاده
و در تحت فشار شدت کرور قرض خارجه و داد
و پسرا بعلی که دخیم تر از آن را دفاتر خارجه
عصر حاضر نشان نمی دهد از قسمت
عایدات گمریکی و غیره مسلوب الاختیار
و بتحمل هزار قسم مضرات پلتیکی و تزلزل فو
ملجکتی و مصالح دولتی لاید و ناچار است برای
حال اسف اشتمال باید افزوده شود هرج و مرجد
محاسبات مالیه که از شدت احتیاد عمومی به راجه
میگردد بلاستحقاق و خرج تراشی های مالاباطاق
کثرت هنوانات و صیغه مختلفه مخارج نقدی و جن.
محاسبات مملکتی بر روی هیچ بنای صحیح از
انتظام و صنوع نبود چنانکه عمل چم و عایدات مالیه
 فقط بر میزی و تعییل قرون ماضیه بود و تغییر و اثر
که از خرابی و هر ان اقطاع مملکت پایزیاده و نقمه
استعداد اراضی در واردات مملکت حاصل می
بین قدر بود که اراضی آبادی ها بعنوان تفاوت
و منافع حکومتی جزو عایدات حکام و مباشرین
نهمنان خرابی ها بالآخره بعنوان تخفیف و غالباً
فید ابدیت تعییل بودجه مملکت شود .

اما اساس مخارج پیشتر از اساس جمیع مده
متداخل و چنان از دایره امر نظم و ترقیه خارج
که شریعه جزئیات آن از حوصله هر یهانی خارج

بمردم اطلاع پیده شد که ملت با کمال شوق
هر چیز دیگر غرض از عربی خود را کردند
و همچنان مجلس است بلکه جواب فعلی لازم
باب امنیت شهر با وجود آن جواب که هر فو
این واقعه امروزه گوله صدق است و اینکه
از دوش عبا واز بقل زن بقچه میرند تکل
چیخت تا جواب این عرايض نداده نشود ما
سيهالار خارج نفواده شد.

حاجی محمد ابراهیم امنیت در این

آقا حسین قلی - پریروز سنه نفر را
آباد زخم زده و عباسخان سرخطه این شر
پھکومت هارض شده که طرف را بگیرند
من نمی دانم کجاست اگر امر روز هم جواب
مجلس هارض خواهد شد.

آقا میرزا سید علینقی - این لایحه
آنجمن ها نوشته اند چون پریروز هم جو
بانها داده نشد در این شهر هم به چو
نیست در سنگلچ خانه شخص معتبر میکه صا
بود ریغتند و گفتند اگر حرف بزنی ترا
بد حضورش اموالش را برداشت باین ترا
خواهد شد.

آقا سید محمدی - بلکه مصادقی ا
لفظ مجازات پیدا کنید هیچ وجود خارج
و مجازات در این مملکت لفظی است به
بی مصدق.

حاجی میرزا ابراهیم آقا - اینها
میشود صحیح است ولی باید روز شنبه وزدار
و از آنها جواب خواست تا آنها جواب صری
مجلس نمی توانند جواب بدهند.

هنرمند - رأی بندۀ را تقریب
جانی میرزا ابراهیم گفتند سواد این کافی
باید وزرا قریباد و آنها را باید احضار
شنبه بروانند و جواب این آنجمن هارا پیده شد.

نایب رئیس - به قبده بندۀ تا روز
است فردا که جمهور است که بسیونی در این
متعدد شوده

(گفتند فوق الماده مجلس بشد)

نایب رئیس - چه سر دارد
ساعت بفروب مانده و کلا حاضر شوند و
بایند در این بابها مذاکره شود و تکلیف
شود.

آقا شیخ حسین - این مطالیه
به قبده بندۀ دو فقره آن خیلی اهمیت دارد
وزرارا خواست و در خصوص امنیت گفتگو
 آقا سید حسین - آن لایحه که ا
استیفا رسیده بود درخصوص جواهر آلات و
که در نزد بعضی اشخاص امانی بوده بمو
دقتر باید بخوبیه دولت بررسد نداده اند با
شود و در حقیقت اینها خدمت بولت کرده
باره اینها بهمی مطالع که هر چیز شده بو
کسر حقوق آنهم خلاف است خوب است ا
خواهد شد.

نایب رئیس - خوانده می شود
(مجلس ختم شد)

باوزرا ندارد .

آقامیرزا سید علیفقی — باید بدانند که کمی کسبی ون ها حاضر شوند و تکلیف آنها چیست .

حاج اسماعیل آقامیرزا ابراهیمی که خدا آورد تعلمعلوم شود .

لسان للحكما — مجلس دو کار دارد نظری و عملی اولی مثل تنقیح قوانین و لواجع که داخل در نظر ریاست آماده ای هست مثلاً حمل مالیه و فسیره کمپیسیونها ای که از مجلس انتخاب میشوند شرکت در مسئولیت دارند .

قائمب رئیس — افتقاد پنهانی است که این مسئله تحقیق نکالیف باشد برای روز شنبه که کمپیسیون ها رئیس و نایب رئیس برای خود انتخاب نمایند و در باب تعيین وقت کمپیسیون ها هم بمانند برای روز شنبه .

محقق المدolle — مقرر دارید روز شنبه سه ماه مطلع مانده حاضر شوند تا تعیین وقت و نکالیف کمپیسیون تعلمعلوم شود .

(در این موقع با کثیریت از اه صدیق حضرت
بریاست دفتر انتخاب شد .)

صلیلی حضرت — حالا که مرا انتخاب نمودند استدعا میکنم همان طور که عرض شد رسیدگی بدفتر شده تکلیف بندی معین باشد .

دکترونی الله خان — چون مرا برای کمپیسیون لوایح فناونی و معارف عین کرده اند لازم است این عرض را بگنم که در همه چاپار لامانها یک کتابخانه مخصوصی دارند که در آن از تمام معاهده اامها و قانون نامهای دول هست اینجا هم لازم است که همچو کتابخانه دایر شده از کتب فقهی و معاهده اامها و کدها تمام وجود باشد اگر این کتابخانه مرتب نشود قوانین ما درست تنقیح نمیشود .

آقامیرزا ابوالحسن خان — از این همه مذاکراتی که آذایان حجج اسلام فرمودند تبعه گرفته شد و معلوم نشد که در این راقعه امروزه تقصیر با کی بوده است بعیده بندی وزیر جنگ را بخواهد و تحقیق نمائید .

نایب رئیس — برای روز شنبه در همان کمپیسیون وزارت جنگ وزیر جنگ را بخواهند و وضعیج بدمد .

آقامیرزا ابوالحسن خان — باید بخطی باشد که همه بدانند .

وکیل التجار — آن کتابخانه که دکتر لی الله خان گفتند لازم است و باید باشند فراغت خانه هم میضم باو باشد که روزنامه های سلطنت تمام در اینجا باشد .

نایب رئیس — حالا یک نایب رسیده هنوانده بود لایحه از طرف انجمنها رسیده بود فراغت شد نایب با این مضمون (دو روز قبل در خصوص چند ادله عرض شد جواب اتفاهمی داده شد ولی ترتیب اثر آن نشد مجدداً عرض میکنیم که یکی از آنها خطاب بجناب رئیس است و آن این است که نایب اسلطنت و فریره هنوز پول نداده اند یا چنان رئیس قات معین نمایند تا غلان روز داده خواهد شد با اینکه بیشان و آگذار بملت کنند هر چند دیگر در خصوص سرباز ملی مقرر فرمایند کمپیسیون معین شود که رئیب این امر در خدمت قوانین نظامی قرار داده و

حاج امام جمعه - مطلب دو تا است یکندفعه
تشکیل نظام است از برای حفظ مملکت از خارج
چنانچه میگوییم که مثل حد راسلام باید ملت حاضر
شده حفظ مملکت خود را بنمایند و معنی اش اینست
که از خارجی حفظ کنند ولی یکی دو مسئله فوری
است که باید اقدام بشود یکی مسئله تسویه جمع و
خرج است که تا پیک اندازه اصلاح شد و یکی دیگر
رفع اغتشاش و اختلال داخله مملکت است که امروزه
خیلی مهم است و از برای تأمین داخله ورفع این
اختلال همین قشون موجود کافی است ولی بشرط
سایشکه و زیر چنانچه حاضر بشود و اقدام کند که همین
سر باز هارا مرتب کنند و بهر حاکمی پیک عده قشون
برای نظم آنجا داده شود چنانچه فرمانفرما قبل از
رفتن و بعد از آن نکرار و اصرار در این داشته باشد که
پیک عده قشون برای نظم داخلی آذربایجان لازم
است و گفتہ بود که بهمین عده من قشون آذربایجان
را هم مرتب و منظم میکنم پسنه نمیگویم که اردو
لازم است امروز با این ترتیب و سردی هوا هیچ
میکن نیست که اردو تشکیل شود ولازم هم نیست
ولی برای تأمین یکجایی البته پیک عده قشون لازم
است و بایدهمین قشون را در تحت نظم و قانون آورد
حالا من میگویم که اگر ما فرمان فرمایم را آدم امین
و درست میدانیم و یقین او در صلاح دید امور
آذربایجان باید رفتار کنیم چنان باید قول او را
ترتیب اثربدهیم و پیک عده قشون برای امنیت داخلی
آذربایجان بفرستیم و هر کاه هم او را امین نماییم
چرا پیک مملکت آذربایجان را با و سپرده ایم پس
امروز ناجا نیمه قشون لازم است و بایدهم در تحت
نظم و ترتیب باشند امادر خصوص سر باز داوطلب
باید این مطلب پیک ترتیب صحیحی داشته باشد و
اشخاص معین صحیح با شرایط صحیت از روی نظم
وقانون درست بپیاسن یکنفر سر کرده صحیح مشغول
مشق شوند و بدون سر کرده امون درست این مطلب
صحیح نیست و هر کاه از روی ترتیب و قانون اقدام
در این عمل شود خیلی خوب است ضرری ندارد

آقا همیز ابوالحسن خان - فرمایش پیش از
حاج امام جمعه صحیح است و مقصود پسنه همین
بود که قشون حاضر را مرتب و منظم نماییم و باید نویسه
امنیت داخله را بدھیم و در یک قشون داوطلب هم
عرض کردم که قابل مد اکره است باید لایحه قانونی
نوشته با همراهی پانزده نفر از وکلا به مجلس آمده
مطرح مذاکره شود ولی آنجه مهم است امنیت داخلی
است مثل فارس را به بینند بجهه اختلال است وزراء
ما نه الا و عده مبدهند که حاکم معین شده میروند
ولی هیچ معلوم نیست در کمیسیون وزارت داخله
با حضور رئیس مجلس گفتند که فلان شخص حاکم
است میروند باشند و آن شروط هم قبول شده
مهذا چرا نمیروند ما آخر اطمینان باشند و زاراداشتیم
و داریم اما باید اثر واقعی هم باشد آیا باید وزیر
داخله را خواست و از ایشان سوال کرد که این حاکم
فارس را که معین کردید خودش رفته بتلگران خانه و
حکومت خود را بفارس اطلاع داده حال جهت نرفتن
و تأخیر چیست اگر مانع خارج است بگویند ما وزیر را
به بزرگی قبول کرده ایم که خدمت بملت نمایند اگر
دست از ملت گشته آن بگویند بعضی از وکلا امروز
هر چه نگاه میکنیم بونیم بمحفلن نیامدند معلوم است

خود را در این مجلس اظهار داده.
اسدالله میرزا - دوست روز است که با
 بواسطه این لوایح اوقات مجلس را مشغول
 خوب است جواب آنها صراحة داده شود و
 سه مطلب اظهار داشتهند پکی درخصوص
 بعضی ها باید بدھند و بهده جناب رئیس اس-
 خودشان دریافت دارند یا جواب بدھند پکی
 باب امنیت آنجا و سایر ولایات است که دیر و
 وزرا بودند و مخصوصاً وزارت داخله در
 گرفته است که بزودی امنیت بدھند و یک
 دیگر درخصوص نظام جدید است که اصل م-
 همین است اگر در حقیقت میخواهند که
 تحت یک قانون صحیح باشد باید وزارت جن-
 مسئله را افدام کند در مسئله فشون داوطلب
 انجمنها اسرار بآن دارند و مقصودشان بیشتر
 مسئله است اگر میخواهید ترتیب صحیحی
 باشد اذن بدھید خود انجمنها لایحه در این
 بنویسند که این سر بازداشت فوچه نوع حاضر
 هستند ترتیب آنرا نوشته تقدیم مجلس نمایند و
 محترم در آن غوررسی نموده آنچه بنظرشان
 بعد از مذاکره رای بدھند ولی اگر مجلس در
 این باب ندارد کمان میکنم که خود انجمن
 کند و من با این مسئله بدون تصویب مجلس
 نیست مقصود اینها این است که منتظر ندن نظام
 در مجلس با اکثریت آراء معلوم شوده.
وکیل الرعایا - انجمنها از این مذا-
 و اقداماتیکه میگویند شده است نتیجه می-
 اینکه میگویند زاندارم و پلیس را منظم و
 نمودیم برای امنیت میخواهند به بینند که
 مجازات داده و بدھند یا نه تمام مقصودشان
 است.
آقامیرزا ابوالحسن خان - این لا-
 امروز از انجمنها رسیده است غیر از لوایح و
 سابقه ایشانست این صلاح اندیشی است و مجله
 بدوانی یکدفعه نمیتواند رای بدھد و هم نمیتواند
 در اینکه ما نظام جدید لازم داریم شبهه نیست
 و زیر جنگ ما باید نظام جدید را مرتبا نمایند
 نظارت داشته باشیم اینهم شبهه ندارد و اک-
 جنگ نتواند این ترتیب را اداره کند باید
 بدھد اما این مسئله سر بازداشت فوچه یک مسئله
 که آنها میگویند چون ما هم از افراد ملت
 حاضریم در یک موقعی که لازم باشد خدمت
 نمائیم حالا باید این مسئله را لایحه کرد و ک-
 وزارت جنگ آنرا ملاحظه کرده بعد از تصویب
 باید گاه صلاح دانستند افدام شود.
آقامیرزا عالی آقا - این لایحه را
 نوشتند مقصودشان این است که یعنی این فوج
 فرمانفرمای خودمی دانیم که هر چه فرمان بدھد
 کنیم این گفتگوهای مختلف که میشود معلوم
 آقایان درست ملتفت مقصود اهل انجمن ه-
 اند مخصوصاً آنها منتظر فرمان مجلس مقدم
 و با این زودی هم جواب نخواسته اند و این ف-
 باید مجلس بدھد وقتی که مجلس بخواهد ب-
 بدھد بدینی است که بی قانون بخواهد ب-
 اطراف آنرا ملاحظه نموده آنوقت قانونی
 و این مطلب مدتها لازم دارد در این صورت
 است که انجمنها جواب فوری از مجلس نخواهند
 فقط منتظر اجازه و فرمان مستند.
آقامیرزا علیققی - در خصوص لایحه
 که انجمنها نوشتند پرپر وزنشده را ملاقات نموده
 و شکایت کردند و قسم دادند که اینها اظهار نمایم که
 چرا جواب لایحه ایشان داده نشده و آنروز هر ف-
 کردم حالا هم عرض مینمایم که باید جواب صحیح
 با آنها داده شود و باید آنچه نوشته اند بدقت ملاحظه
 کرد و آن عبارتی که نوشته اند معنی آن را بند
 میگوییم مقصودشان اینست که اگر این ترتیب باشد
 ما بیکشان مقطوعی وارد خواهیم شد و نیز نوشته اند
 که اگر بناشد اقدامی در مستدعیات آنها نشود ملت
 ناجا راست که خودش اقدامی نماید و حفظ امنیت را
 نماید پس باید جواب صحیح قولاً ایشان داد.
آقامیرزا محمود خوانساری - قدری از
 مقصود بند را جناب آقا میرزا سید علیونقی اظهار
 داشتند اما اینکه گفته شد انجمنها نوشتند که
 اگر در هر ایض ما اقدام نشد خودمان اقدام خواهیم
 نمود باید این حرف را انجمنها بگویند و بنویسند
 زیرا که آنها تابع حکم مجلس هستند.
آقامیرزا علیققی - مقصود آنها تجسس
 نیست بلکه مقصود این است که اقدام در انجام مطلب
 آنها شود.
لسان الحکماء - چون یکی دو تا از اظهار
 انجمنها راجع بکمیسیون جنگ است امروز کمیسیون
 جنگ فوق العاده تشکیل شده و این مسئله را مطرح کرد
 و انشاء الله تا دوست روز دیگر میتواند تحقیقات و رأی

بربایی ملتوی نهاده اند بین مطعن رخاکت بوده است،
اول ملاحظه فقر و ترور و احتیاج یا عدم
احتیاج به واجب و حقوق دیوانی •
دوم - ملاحظه اشتغال یا عدم اشتغال بخدمت
و مأموریت دولتی •
سوم - ملاحظه صحت و سقم محل واجب
بقدر محدود •
چهارم - ملاحظه قدمت زمان واجب و اینکه
در زمان شاهنشاه مرحوم نورالله مضجعه برقرار شده
یا قبل از زمان مربود •
پنجم - ملاحظه کمیت مبلغ حقوق •
ششم - ملاحظه تعریف اشخاص که هر کس بعد
از تحقیق کافی معرفی نشده پیشتر از سایرین موقع
جرح و تعذیل شده •
هفتم - حد اهلی واجب شاهزادگان بزرگ
طبته اولی از قبیل اعمام راخوان سلطنت کبری به
دوازده هزار تومان و دویست خروارجه وحداتی
حقوق شخصی وزراء نظام به پنج و شش هزار
تومان مقدار شده، در حقوق سایر طبقات اعیان و اشراف
بتفاوت مقام و پارهای ملاحظات چرخ و تعذیل شده
اجمالاً میزان هیچ واجبی ازدواز و شش متجاوز
قبول نشده است و باقیان مصادقی که بعلت دوستی
و فعالیت بزرگان اعیان و معارف مملکت حاصل
بوده که در چنین حالت از وطن عزیز خود دست
کمی کنند پیشتر حقوق آنها مورد جرح و تعذیل
شده و حقوق فقراء و مستحقین مملکت حتی المقدور
بدون کسر اینجا شده و با رعایت تمام ملاحظات بقدر
طاقت و استطاعت نتیجه عمل از قراری است که
خلاصه آن علیحده بعرض میرسد و اگر بواسطه
قلت فرصت و لزوم عجله و شتاب میتوان خطای در
جزئیات واقع شده با اینکه اصول قواعد معین است
اصلاح آن بوعده کمیسیون مجلس و وزارت مالیه
خواهد بود و چون احاطه کلی بر تمام عایدات و موارج
مملکت و شناسائی عموم اشخاص در ولایات بعده
برای هیچکس میسر نیست باز هم اگر کسی از
افراد ملت از جزئیات اطلاقی داشته باشد که
کمیسیون از آن فاصل ممانده باشد از اختصار
و اظهار او او کمیسیون مالیه و مجلس مقدس
شورای ملی در کمال امتنان استفاده خواهد کرد.

مذاکرات روز شنبه

۱۶ شوال المکرم ۱۳۷۰

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۱۶ شوال المکرم

طاهر فرانت کردند.

نایب رئیس - مجلس که دیر و ز فوق العاده
نشکل شده بود اغلب آذایان حضور داشتند و از
مطلوبه حضرند حالاً این لایحه باز از انجمنها
نوشته شده است قرائت شود (لایحه انجمنها قرائت
شد قریب باین مضمون از طرف افراد حاضر ملت دو
روز قبل از بازیست مسندیات همه هر چند نمودند جواب
صادر گردید که قبول شده و بعملیت خواهد آمد و از
روز جمعه هم که مجلس فوق العاده نشکل شد امتنان
قیرنهایه حاصل گردید اما هنوز بوعده که فرمودند
اگری مترتب نشده بهیتم از بازیست امنیت داخله چه
اقدامی شده و از بازیست نظام جدید کمیسیون منعقد
شده یا نه چون بد و امر و اول اقدام ملت است
هر کدام از داوطلبها دونفر خانم مینهند با کتب